

[Kjeld Olesen.]

ikke forsket tilstrækkeligt, når det f. eks. drejer sig om vores levemåde som sådan. Hvor meget ved vi egentlig bortset fra sporadiske bidrag, værdifulde sporadiske bidrag, om alt, hvad der har med vore kostvaner at gøre? Hvor meget har vi egentlig forsket for alvor, når det drejer sig om dette berømmelige moderne begreb, der hedder stress? Der ligger her en lang række uløste spørgsmål, som ikke kan klares enkeltvis, men som må ses i en større sammenhæng.

Jeg skal gøre et par bemærkninger til ministerens indlæg og i øvrigt henvise andre spørgsmål, der har været rejst, til det udvalgsarbejde, vi skal have. Med hensyn til spørgsmålet om arbejdsdelingen imellem sygehuse og imellem læger i almen praksis sagde ministeren, at der jo netop er sket en udvikling, og at man er i gang, efter at man har fået den nye sygehusordning. Men dette er tænkt betydelig mere generelt, end at det bare skulle koncentrere sig omkring sygehusene, for det er igen et spørgsmål om arbejdsdeling, et spørgsmål om, hvordan man opnår den bedst mulige visitation, om organisation, om huslægens placering i dette mønster i den tekniske udvikling. Når det drejer sig om sygehuse, mener jeg, at vi i udvalget blandt de andre ting også skal have stillet det spørgsmål, om det er hensigtsmæssigt, at vi i sygehusbyggeri, når det drejer sig om det, vi kan kalde know-how, når det drejer sig om hele den tekniske kunsten vedrørende disse ting og en lang række andre former for viden, i virkeligheden er overladt til private foretagender, selv om jeg selvfølgelig godt ved, at der er sygehusudvalg og mange andre offentlige instanser, der skal følge og vurdere og være medbestemmende; når det drejer sig om den eksakte viden, er det et spørgsmål, om ikke også dette bør samordnes.

Jeg vil gerne sige om dette med samarbejdsforholdene på sygehusene og de kollegiale vedtægter, at afgørende for, at vi har stillet det op i punkter, er dette, at man bag alt, hvad der ellers kan rejses af argumenter, må spørge: hvad tjener patienterne bedst? Jeg skal ikke skjule, at selvfølgelig har især en bestemt episode i Nordjylland inspireret til punktet om samarbejdsforholdene på sygehusene, fordi den var med til at afsløre, at der vitterlig var tale om et

behov for ændringer, et behov for erkendelse. Jeg kan langt ad vejen være enig med ministeren i, at man mindst muligt skal blande sig i de ting fra statsmagtens side, men hvis det er sådan, at man ud fra et ønske om den bedst mulige behandling og de bedst mulige forhold for patienterne finder, at det er nødvendigt med et skub, så mener jeg også, vi har pligt til at gøre det.

Det samme gælder, når det drejer sig om de kollegiale vedtægter. Jeg vil mindst af alle antaste organisationsfriheden; jeg konstaterer bare igen, at der må være tale om en rimelig sikkerhed for patienten i alt dette. Det er jo ingen hemmelighed, at der i de kollegiale vedtægter er tale om en ret indsnævret retsopfattelse inden for lægeverden som sådan. Der er tale om et monopol på hele lægeområdet, og derfor mener jeg, det er rimeligt, at vi også tager det emne op og prøver at finde ud af, om disse vedtægter er til hinder for den udvikling, som jeg har nævnt, og jeg kan naturligvis her kun tilslutte mig de bemærkninger, som fru Lis Møller kom med.

Endelig har der om dette med naturlægers præparater og ikke-autoriserede helbredelsesmetoder fra ordførernes side været mange positive bemærkninger. Naturligvis kommer vi ikke frem med dette her, fordi vi tror, at hvad der har med naturlæger at gøre, er evig godt, men jeg vil ligesom fru Lis Møller sige, at der har jo været forskellige forsøg på at afdække, at hvor man før havde en ret entydig holdning til disse ting, er der meget, der fortæller os, at vi vistnok bør se noget mere nuanceret på det. Der synes jeg, det var et lidt for hastigt svar, ministeren kom med, da han sagde, at vi stiller så store midler til rådighed, og vi kan vist ikke klare midler også til en forskning, der skal have med dette at gøre, eller undersøgelser af deres præparater og metoder. Jeg vil bare som det positive her konstatere, at erkendelse er på vej i dette spørgsmål, erkendelse også blandt læger; naturligvis er det sådan, at de har ret; der siger, at der kan skæres meget fra inden for naturlægeområdet, om hvilket man må sige at det ikke har meget med sagen at gøre, men tilbage vil der være ting, som jeg mener man seriøst må behandle.

Men som sagt, afgørende er, at vi ikke piller enkeltting ud fra hinanden, men i vor